

RÅD FOR SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET (RSA)

NMBU

REFERAT – MØTE 20.01.2017

Dato: 20.01.2017, **Tid:** 9:00 – 13:30, **Sted:** Læringscenteret og Vitenparken, NMBU Ås

Til stede: Jens Ulltveit Moe (Umoe), Lasse Hansen (KS), Arne Krokan (NTNU), Pål Adrian Ryen
Mari Sundli Tveit (NMBU)

Forfall: Anita Krohn Traaseth (IN), Geir Ove Ystmark (Sjømat Norge), Arne Krokan (NTNU),
Unni Merete Steinsmo (Sintef), Thina Margrethe Saltvedt (Nordea), Hege Skryseth
(Kongsgberggruppen)

Gaute Leinvik deltok ikke på møte. Gaute Leinvik har i samråd med NMBUs ledelse gått ut av rådet pga. overgang til ny arbeidsgiver (Veterinærinstituttet).

Observatører fra NMBU: Birger Kruse, Siri Margrethe Løksa

Sekretariat: Ragnhild Solheim, Ole Jørgen Torp, Colin Murphy, Katarina Klaren (alle NMBU)

TEMA: Utdanning – fremtidens kunnskaps- og kompetansebehov og NMBUs muligheter

Læringsaktiviteter og utvikling av kompetanse

NMBUs rektor, Mari Sundli Tveit presenterte NMBUs læringsfilosofi og NMBU-nøkkelen. Gjennom ulike stands framviste undervisere innovative læringsaktiviteter for medlemmene av RSA. Arne Krokan fra NTNU ga et kort innspill til utvikling av læringsaktiviteter og undervisning ved NMBU.

Følgende læringsaktiviteter ble presentert:

- Modell for transformativ læring. prof. Geir Lieblein, Fakultet for biovitenskap og postdoktor Anna Marie Nicolaysen, Fakultet for biovitenskap,
- Pitchi – digital innhenting av muntlige besvarelser, universitetslektor Nils Sanne, Handelshøyskolen
- Omvendt klasserom for diplombakere, professor Anne Kjersti Uhlen, Fakultet for landskap og samfunn og avdelingsdirektør, Senter for etter- og videreutdanning,
- Adaptiv undervisning i statistikk, professor Solve Sæbø, Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap og førsteamanuensis Trygve Almøy, Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap
- Skrivesenteret, førstelektor William Warner
- S2S – Student to business, førsteamanuensis Odd Ivar Lekang, Fakultet for realfag and teknologi
- VR Lab, førsteamanuensis Ramzi Hassan, Fakultet for landskap og samfunn,
- e-ZFbook and zebrafish app, professor Charles McLean Press, Veterinærhøyskolen og professor Peter Alestrøm, Veterinærhøyskolen

Innspill fra RSA til utvikling av utdanningstilbudet ved NMBU og fellesdiskusjon

Deltakere: studieveiledere, ledere av studieprogrammer, dekaner, forskningsledere, fagpersoner og NMBUs ledelse inkl. feltene utdanning, forskning og innovasjon

Sesjonen var organisert som en rundeborddiskusjon bestående av i alt 8 bord med 6 - 7 personer ved hvert bord. Sesjonen samlet i alt ca. 45 deltakere.

Oppsummering av de viktigste forslagene fra rundeborddiskusjonen:

- Samarbeid mellom ulike disipliner er viktig for å lykkes.
- Tverrfaglig kompetanse en kjernekompetanse i det «grønne skiftet».
- Ikke fire på grunnkompetansen.
- Støtte studentinitiativ/innovasjon/drivkraft.
- Kanaler inn for næringslivet, kontinuerlig samarbeid i utviklingen av studieprogram og forskning. Opprettelse av dialog- og læringsarenaer mellom universitetet og arbeidslivet.
- Samarbeid om masteroppgaver.
- Bevisst bruk av internship, legge til rette for praksisopphold i alle studieprogrammer.
- Etablere universitetsskoler.
- Synliggjøring av samfunnsvitenskapen
- Innføre nye teknologiske virkemidler i undervisningen. Gi studentene mulighet til å artikulere kunnskapen sin.

Oppsummering av drøftingen av de enkelte spørsmålene:

- 1. NMBU ønsker en tett og hensiktsmessig kontakt med nærings- og arbeidsliv. Hvordan gjør vi det? Hva er gode tiltak for studentene? For næringslivet? Og for studieprogrammene?**

Oppsummering av diskusjonen

- Kartlegge og foreslå tiltak for hvordan samarbeid med arbeidslivet (næringsliv og offentlig sektor) bør utvikles og styrkes.
- NMBU bør ta tydeligere og sterkere posisjon mht. å løse nasjonale samfunnsutfordringer. Dette gjelder også en samfunnsutviklingsrolle overfor kommunesektoren. Øke og styrke kontaktflate mellom universitet og samfunn.
- Fremstillingen av program må være reell, og gjennomføringen bør være tett knyttet opp mot det studentene ønsker å jobbe med. Uheldig om dersom det er lite samsvar mellom markedsføring og innhold. Noe som kan føre til stort frafall.
- Identifisere hva slags kompetanse arbeidsmarkedet etterspør og tilpasse seg deretter.
- Flere masteroppgaver – i samarbeid med næringslivet
- NMBU bør se nærmere på iverksetting av internshipordninger, praksisordninger og bruk av traineeship.
- Noen naturvitenskaplige fagmiljøer har et problem i at det ikke finnes en stor og omfattende industri som fagmiljøene kan samarbeide med i Norge. Norge har bl.a. en liten farmsøytisk og kjemisk industri noe som bl.a. hemmer en del av biotekmiljøene.
- Bedrifter kan også ha relativt tette skott og holder kortene tett til brystet. Noe som gjør det vanskelig å få til et fruktbart samarbeid. Næringslivet må også være villige til å åpne seg mer. Uten det blir det ingen interaksjon.
- Næringslivsrepresentanter i alle studieprogramråd. Det har vist seg å fungere godt i flere programråd.

- Det kan være fruktbart å etablere egne, faglige samarbeidsfora på tvers. Konkret eksempel; stor nedgang i søkning til skogfag som førte til at man etablerte «skoglauget».
  - Enkelte utdanninger er kommet til på direkte forespørsel fra næringslivet (jfr. landskapsingeniør). Det kan være nyttig å arrangere bransjemøter. Næringslivet er konstant på jakt etter ny kompetanse og ny kunnskap.
  - Næringslivssamarbeid gir også kompetanse tilbake til undervisningen.
  - Analyse i studieprogrammene av hvilke krav som stilles til studentene i fremtiden.
  - Mer metakompetanse for å evne å kunne jobbe tverrfaglig mht. mange disipliner.
  - NTNU – eksperter i team som bygger opp under institusjonens filosofi.
  - Nødvendig med basiskunnskap for å kunne ta i bruk og forstå informasjon/data/bigdata.
  - Større oppmerksomhet på og mellom studieprogrammer på «læring» og «hva er læring»
  - Få studentene inn forskningsprosjekter og i tverrfaglig forskning
  - Overføring av kompetanse av en arena til en annen og overførbare muligheter.
  - Alle programråd for studieprogrammer bør ha deltakelse fra næringslivet.
  - Flinkere til å bruke ressursen som ligger i alumni-gruppen.
  - NMBU-utdanningene må settes i relasjon til samfunnsutviklingen og demokratiet.
  - Strukturelle forandringer i undervisningen krever endringer i økonomimodellen.
  - Ha økonomiske insitamenter for formidling av resultater/forskning. De gode historiene må ut. Viktig å ta i bruk de digitale verktøy.
- 2. NMBU ønsker å utdanne kandidater som har kompetanse for fremtiden. Hva må vi tenke på? Hva trenger de ulike bransjene? Hvor forberedt er NMBU for fremtidens kompetansebehov?**

Oppsummering av diskusjonen

- Det grønne skiftet er viktig, men viktig med realisme. Det er fint å være grønn, samtidig er det viktig å se på helheten og økologisk konsekvens. Det er viktig å tenke helhet og samarbeide på tvers av disipliner.
- Generalistenes plass i det grønne skiftet. NMBU har kjempepotensiale.
- Skal man subsidiere eksisterende struktur eller gå for re-design? Vi tror på re-design, men samtidig være oppmerksom på følelsen av maktesløshet og handlingslammelse. Nytenkning og realisme er nødvendig, men kan også oppleves skremmende hvis det føles uoverkommelig.
- Energi og teknologi er ressurser – grønt skifte er et problem, som skal løses. Offentlig forvaltning er en struktur. De utfordringene vi står i er til stor del årsaket av manglende evne i offentlig forvaltning til omstilling. Kontakt med academia er helt nødvendig for å lykkes. Kunnskapen i academia må komme inn i de politiske prosessene. Ås-miljøet har et spesielt utgangspunkt for å få dette til.
- Viktig å identifisere og fokusere på riktig tiltak. En tungvinn søknadsprosess og byråkrati hindrer utvikling. De som orker søknadsprosessen får midler, og de som ikke orker får det ikke. Istedenfor burde man «røyke ut» ildsjelene og gitt midler til dem, men så fort man vil gjøre noe som havner litt utenfor blir det hindret av eksisterende strukturer.
- Regionalisering av kunnskap er viktig. I fremtiden vil det bli et økende behov for lokale tiltak, lokal matproduksjon, lokale bedrifter etc. Hvordan vi kan bedre utnytte de ressursene vi har vil bli et stadig viktigere tema.
- Ruste studenter til å stå på egne ben. Lære dem å ta initiativ, jobbe prosjektbasert, evne til egen tenking, refleksjon, tenke kommersialisering av egen kunnskap. Det finnes ingen emner om dette per i dag.
- Ut med/reduser antall forelesninger og skap rom for nytenkende læring. Frigjør dermed midler til mer forskning og innovasjon. Det må finnes en vilje til å omdefinere midler.
- Studenter finner selv forelesninger fra Harvard etc. på nettet, og lærer nøyaktig det samme som i en forelesningsrekke på et norsk universitet. Spør de om å få gå opp til

eksamen, får de ikke lov. Det er ønskelig å åpne opp for et mer digitalt og interaktivt undervisningssystem.

- Framtiden handler om tverrfaglighet. Tverrfaglighet er bra – men mange på NMBU savner å vite hvordan man gjør det i praksis. Det må være større oppmerksomhet og utveksling av kunnskap mellom miljøer for hvordan man best arbeider med tverrfaglighet. Man bør også kunne ha egne fag om tverrfaglighet.
- Flere fagmiljøer benytter seg av tverrfaglighet i oppbygning av studiet og i undervisningen. Viktig at man evner å dele erfaring og kunnskap om tverrfaglighet med andre miljøer på NMBU.
- NMBUs kandidatenes mulighet og egenhet for arbeidsmarkedet krever at man kan noe. At det ligger en solid kunnskaps- og kompetanse i bunn. Studentene må ha grunnfagskompetanse. Utdanningsløpet bør avspeile dette bl.a. ved at utdanningen ikke blir for generell. Grunnfagene først – siden spesialisering avhengig av hvilken retning man ønsker å gå i.
- Det studentene får med seg er i stor grad læringsmetoder; å få studenter til å forstå og tolke. Viktigste oppgaven for utdanningene er å sette studentene i stand til å gå inn i politiske prosesser.
- Konkrete utfordringer krever dialog mellom universitetet og ulike aktører.
- For profesjonsutdanningene er det helt naturlig og nødvendig med stor kontaktflate med omverdenen. KS er en viktig aktør.
- Akademia skal også formidle holdninger til studentene i de viktige spørsmålene.
- Kandidatene skal settes i stand til å evaluere praksis. Viktig å sette studentene i stand til å være kritiske når de kommer ut.
- Samarbeid offentlig forvaltning og akademia bør skje rundt konkrete problemformuleringer.
- Det å utdanne kandidater for samfunnets/markedets behov – ikke uproblematisk. Akademia skal utfordre etablerte systemer, det er vår oppgave. Gode hoder forlater universitetet og blir en del av det etablerte systemet istedenfor å bidra til forandring.
- Vi ser at vi klarer å utfordre strukturer der ute gjennom masteroppgaver.
- De samfunnsfaglige retningene – utfordringer med synliggjøring ved NMBU.
- Vi må jobbe sammen med eksterne om forståelsen for kunnskapsbehovet.
- På utdanningene innen planlegging og landskapsarkitektur har vi samarbeid med næringsliv og offentlig sektor på plass. Men kan gjøre noe med innholdet.
- Må institusjonalisere tverrfagligheten på NMBU. Det å kommunisere med andre faggrupper – gir viktig kompetanse både for ansatte og for studenter.
- Innovasjonsbegrepet problematisk – ikke synlig med sosial bærekraft i begrepsbruken.
- NMBU, både kommunalt og globalt. En stor ressurs ligger i dette.

NMBUs satsing på innovasjon og entreprenørskap

Jorun Pedersen, leder av Innovasjonssenteret, orienterte om NMBUs satsing på kommersialisering, innovasjon og entreprenørskap.